

Nederlands contactorgaan van de Duitse motiefgroep Ornithologie met een bijdrage uit België. Contactpersonen: Gerard Kolman en Peter van Nies. Eerstgenoemde int de contributie van de Ned. (en ev. Belgische leden) en redigeert dit orgaan. Tel. 0486-473868. E-mail: gajkolman@home.nl. Website van de MGO (Peter van Nies) www.MG-O.de

Contactbrief 103 (april 2017)

Jahrestreffen spannend!

Begin mei vindt het Jahrestreffen plaats en we kijken met spanning uit naar de besluiten die daar genomen worden. Staat er een nieuwe voorzitter op? Wie wordt het? Of houdt de MGO in de huidige samenstelling op te bestaan? U hoort het op de 20ste mei in IJsselstein, want dan hebben wij onze halfjaarlijkse bijeenkomst voor de Nederlandse en Belgische leden. Zie de uitnodiging van Hans hieronder.

Rondzending VRO15 en 16

Momenteel loopt er een rondzending en bij het versturen van deze contactbrief hebben de heren De Boer, Saager, Dinkgreve, Loorij en De Haan hem inmiddels ontvangen.

Resten nog de volgende leden in deze volgorde:

Schulting, Voorn, Den Duijn, Wim en Joep Maassen, Filet, Boersma, Geurtjens, Van Apeldoorn en Van Zanten.

Recent verschenen: **Vogels op de cm²**

Veel leden van de Motiefgroep hebben gebruik gemaakt om bij voorintekening tegen een flinke korting het boek te bestellen. Op 19 maart j.l. is het feestelijk aan de pers gepresenteerd. Hans en Agnes van der Sanden waren namens de Motiefgroep aanwezig. Het boek is nu tegen de normale winkelprijs bij de goede boekhandel verkrijgbaar of via de website te bestellen (zie onder). Voor diegenen die het boek alsnog willen aanschaffen hieronder informatie over de inhoud.

Samenstellers Peter Müller (vogel- en kunstliefhebber) en Tom Loorij (vogelkundige en filatelist) hebben op unieke wijze liefde voor kunst, liefde voor vogels en liefde voor postzegels in één boek samengebracht. Geselecteerd zijn de mooiste vogelpostzegels van 266 in Nederland voorkomende soorten van 109 verschillende landen uit alle delen van de wereld. Hierdoor werd een zo groot mogelijke verscheidenheid aan vogelzegels bereikt. Zegels van landen met grote commerciële uitgaven zijn, waar maar enigszins mogelijk, vermeden. Bij de keuze van de opgenomen zegels zijn twee criteria gehanteerd: de artistieke schoonheid van de zegel en de natuurgetrouwheid van de afbeelding.

Daarbij is een tekst over de betreffende vogels geschreven aan de hand van de meest recente bij Sovon Vogelonderzoek Nederland bekende informatie, bijgewerkt tot en met 2016. Status, leefomgeving, voorkomen, aantallen en trend worden in een tekst van ca. 150 woorden per soort belicht. Aangegeven wordt onder meer of het een Rode Lijst soort betreft en of en in welke mate de stand vooruit of achteruit is gegaan en waarom. De teksten werden van commentaar voorzien door Fred Hustings, eindredacteur van vele Sovon-publicaties. En natuurlijk worden ook interessante details over de postzegels zelf vermeld. Voorwoorden zijn er van ex-directeur van Vogelbescherming Nederland, Siegfried Woldhek (zelf kunstliefhebber) en Theo Verstrael, directeur van Sovon. De teksten zijn luchtig geschreven en zowel voor de beginnende vogelliefhebber als de gevorderde ornitholoog heel toegankelijk.

Bijzondere aandacht is besteed aan de vermelding van de ontwerpers of illustratoren van de zegels. Van 80% kon de naam achterhaald worden. De zegels zijn namelijk soms van foto's maar meestal afkomstig van beroemde ontwerpers die vaak ook hun sporen hebben verdiend als illustrator van diverse vogelboeken.

Het zijn vaak kunstwerkjes die met succes het gevecht om de kleine ruimte van enkele cm² postzegel zijn aangegaan om de vogel zo natuurgetrouw mogelijk af te beelden.

In de rubriek "Bijzonderheid" zijn details vermeld over de afbeelding (bijv. verouderde of foutieve vogelnamen of een verklaring waarom het desbetreffende land juist deze soort heeft gekozen). Voor wat afwisseling in het getoonde filatelistische materiaal is soms gekozen voor een afbeelding van de omslag van een postzegelboekje. Voor acht soorten waarvan geen of geen mooie zegel beschikbaar was, is aan verschillende kunstenaars gevraagd of zij een tekening hiervan wilden maken. Deze tekeningen zijn gebruikt als afbeeldingen op Persoonlijke Postzegels die door PostNL in vellen van 10 zegels op de markt worden gebracht; vervolgens is een deel van zo'n vel als afbeelding in het boek opgenomen.

Müller, P. en Loorij, T.P.J.: Vogels op de cm². 17 x 12 x 5 cm. 554 bladzijden. Harde koft.

ISBN 9 789081 388702. Uitgeverij Müller, Den Haag. Prijs € 49,50.

Het is verkrijgbaar bij de reguliere boekhandel of via de website: www.vogelsopdec2.nl

Uitnodiging voor de voorjaarsbijeenkomst
Zaterdag 20 mei 2017
10.00- 15.00 uur
KPJ De Deel, Panoven 10, IJsselstein/Utrecht

Het programma voor deze dag ziet er als volgt uit.

10.00 uur Inloop

10.30 uur Opening, mededelingen, ingekomen stukken door Gerard Kolman
Nieuws uit de Motivgruppe door Peter van Nies
Nieuws uit België door onze Belgische vrienden
Mededelingen en wetenswaardigheden vanuit de aanwezige leden

11.00 uur Terugblik Jahrestreffen in Oeding , 4 t/m 7 mei 2017

Wat betekenen de besluiten en voorstellen uit de ledenvergadering MGO voor ons als Nederlands/Belgische leden?

Hoe willen we verder als MGO evt. wordt opgeheven?
Onder de paraplu van een andere (inter)nationaal opererende groep of als kleine zelfstandige club?

Hoe gaan we onze eigen bijeenkomsten als kleine zelfstandige club vormgeven?
Bv. theoretische verdieping, meer studiematig of juist meer praktisch gericht i.v.m. het opzetten van een tentoonstellingsverzameling
Bv. gekoppeld aan een vogelexcursie in de omgeving
Bv. eens per jaar een meerdaagse in een interessant gebied

Genoeg zaken om bij stil te staan. We rekenen op zoveel mogelijk inbreng van alle leden. Kunt u niet aanwezig zijn, geef dan uw ideeën schriftelijk door aan Gerard Kolman.

12.00 uur Tijd voor onze hobby: ruilen en bespreken van diverse materialen.
Neem zoveel mogelijk doubletten van postzegels, postwaardestukken enz. mee.

12.30 uur Lunch

Ook na de lunch is er volop gelegenheid van te ruilen en met elkaar van gedachten te wisselen.
voordat de bijeenkomst wordt beëindigd.

15.00 uur Afsluiting

U kunt tot zaterdag 13 mei uw lunchbestelling doorgeven aan Hans van der Sanden via e-mail ahsanden@hetnet.nl of telefoon 076-5878432.

Bruin broodje ham, kaas of kroket euro 2,25, kop groente- of tomatensoep euro 2,75.

Na de lunch afrekenen via Hans, zoveel mogelijk met gepast geld.

Geen eigen consumptie toegestaan.

Koffie, thee, fris enz. verkrijgbaar aan de bar, waar persoonlijk moet worden afgerekend.

Bijeneters

Behoren tot de fraaist gekleurde vogels

Bijeneters behoren tot de familie *Meropidae*. Deze familie bestaat uit 3 geslachten met 26 soorten. Ze hebben een lange, spitse, licht omlaag gebogen snavel (1), relatief kleine, "ijsvogelachtige" poten, met gedeeltelijk vergroeide tenen, en lange spitse vleugels. Het verenkleed is meestal overwegend blauwgroen, groen of rood gekleurd. De keel is

(2) Meops pullius

vaak fel gekleurd. Bijna alle soorten hebben sterk verlengde middelste staartpenen op enkele Afrikaanse soorten (2) na. Een soort heeft een gevorkte staart. De geslachten zijn moeilijk of niet van elkaar te onderscheiden. De jongen zijn wat fletser van kleur. De eieren (4-7) worden gelegd aan het einde van de gang. Deze wordt met de snavel gegraven in een steile kant of schuin in de horizontale zand- of leembodem (3). Na 22-25 dagen komen de eieren uit. De jongen worden door beide ouders gevoerd. Bijeneters behoren niet tot de zangvogels.

(4) Merops hirundineus

Bijeneters leven sociaal. Vanuit hun uitkijkposten, op dode takken of draden, jagen ze met een zwaluwachtige vlucht op insecten(4). De naam bijeneter heeft betrekking op hun voorkeur voor wespen, bijen en hommels. Hebben ze zo'n insect te pakken, dan slaan ze het enkele malen tegen een harde ondergrond en kneden ze tot de angel buiten werking is. De prooi wordt daarna omhoog gegooid en met de kop naar voren opgevangen en ingeslikt. Ook insecten, zoals libellen, die niet steken worden zo behandeld. Ze volgen ook sprinkhaanzwermen en verschijnen bij steppebranden. Bijeneters hebben weinig behoefte om te drinken. De gevangen insecten bevatten blijkbaar voldoende vocht om de dorst te lessen. Ze baden wel graag in de regen.

Bijeneters komen voor in de Oude Wereld en in Australië maar niet in Nieuw-Zeeland. Ze komen voor in open gebieden en sommige soorten in bossen. Vaak in de nabijheid van water omdat daar meestal grote hoeveelheden insecten voorkomen. In de gematigde streken zijn Bijeneters trekvogels (5) die in de tropen overwinteren. Van tropische soorten is seizoenstrek bekend.

(6) Merops apiaster

De meeste bekende is de Bijeneter, *Merops apiaster* (6). De bovenzijde is kastanjebruin, de onderzijde blauwgroen en de keel is geel. Ze komen voor in Zuid-Europa en Noordwest-Afrika tot Kasjmir en het zuidwesten van de Kaapprovincie. In ons land komen sinds 10 jaar steeds enkele paren tot broeden. In 2016 waren er 7 broedparen.

(1) Merops apiaster

(3) Merops nubicus

(5) Merops apiaster

Het soortenrijkste geslacht is de Bijeneters (*Merops*). Ze bestaat uit 23 soorten. Deze komen voor van Zuid-Europa tot Australië.

Madagaskarbijeneter, *Merops superciliosus* (7) - (2 ondersoorten). De keel is roodbruin en ze hebben een blauwe wangstreep. De middelste staartpennen zijn sterk verlengd. Ze komen voor in Oost Afrika, Madagaskar, Comoren, West Angola en Namibië. Deze soort regelmatige broedvogel in Oost-Anatolië (Turkije) aan de voet van de berg Ararat bij Iğdir.

(7) *Merops superciliosus*

(8) *Merops ornatus*

Australische Bijeneter of Regenboogvogel, *Merops ornatus* (8). Ze zijn blauwgroen met een gele keel. Hun woongebied is Australië tot de Soendaeilanden. De vogels trekken in de zuidelijke winter naar het noorden.

Noordelijke Karmijnrode Bijeneter, *Merops nubicus* (9). Fraaist gekleurde soort met een scharlakenrode onderzijde, blauwe keel en sterk verlengde middelste staartveren. Ze broeden in grote kolonies van Senegal tot Somalië en Tanzania en trekken na de broedtijd naar het zuiden.

(9) *Merops nubicus*

(10) *Merops nubicoides*

Zuidelijke Karmijnrode Bijeneter, *Merops nubicoides* (10). Broedt van Zuid-Kongo tot Natal en Damaraland, trekt buiten de broedtijd naar het noorden.

Zwaluwstaartbijeneter, *Merops hirundineus* (11) - (4 ondersoorten). Ze hebben een gevorkte staart en een gele, blauwgezoomde keel. Ze komen voor in de savannes van Senegal tot Tsjad, Nigeria en Kameroen. Voorts tot de bovenloop van de Witte Nijl en in Natal.

(11) *Merops hirundineus*

(12) *Merops pusillus*

Dwergbijeneter, *Merops pusillus* (12) - (4 ondersoorten). Deze hebben een groene bovenkant, gele keel en een recht afgesneden staart. Ze bewonen open gebieden ten zuiden van de Sahara. Ze zijn talrijk. Ze vormen geen grote kolonies maar leven meestal paarsgewijs. Het is de kleinste bijenetersoort.

Roodkeelbijeneter, *Merops bullocki* (13) - (2 ondersoorten). Ze komen voor Soedan via Kameroen tot Noord

(13) *Merops bullocki*

van Senegal, Gambia, Oeganda.

(14) *Merops gularis*

Leone tot Oeganda en Angola.

Zwarte Bijeneter, *Merops gularis* (14) - (2 ondersoorten) De keel is scharlakenrood en de romp kobaltblauw. Ze komen voor van Sierra

(15) *Merops albicollis*

Witkeelbijeneter, *Merops albicollis* (15). Komt voor ten zuiden van de Sahara tot Zuidwest-Arabië. Deze koloniebroeder trekt na de broedtijd naar Tanzania en Oeganda.

(17) *Merops bullockoides*

Böhms Bijeneter, *Merops boehmi* (16). Ze komt verspreid voor in het zuidoostelijk deel van het Congogebied tot Tanzania en Malawi.

(16) *Merops boehmi*

Witkopbijeneter, *Merops bullockoides* (17). Een bewoner van Gabon tot in Kenia, Zuidelijk Angola en Zuid-Afrika. De soort leeft in kolonies van maximaal 400 vogels. De kolonies staan op zichzelf met weinig of geen overlap met andere kolonies. Elke kolonie is verdeeld in clans, groepen van 2-3 uitgebreide families. De volgende sociale eenheid is de uitgebreide familie zelf. Deze bestaat uit een paar, hun jongen en helpers, meestal mannelijke nakomelingen van voorgaande jaren.

Blauwborstbijeneter, *Merops variegatus* (18) - (4 ondersoorten). Dit is een echte Afrikaanse soort.

(18) *Merops variegatus*

(19) *Merops orientalis*

Kleine Groene Bijeneter, *Merops orientalis* (19). (8 ondersoorten) Kleine Groene Bijeneters komen voor in Afrika, Europa en het Oriëntaalse gebied.

De Bergbijeneter, *Merops oreobates* (20) is ook een Afrikaanse soort.

(20) *Merops oreobates*

Van de overige soorten heb ik geen postzegel of deze zijn nog niet afgebeeld.

Maleise Bijeneter, *Merops viridis* (2 ondersoorten) Zuidoost China tot Java en de Filippijnen.

Blauwkopbijeneter, *Merops muelleri*. Deze bewoont de wouden van Equatoriaal Afrika.

Bruinkopbijeneter, *Merops leschenaulti* (3 ondersoorten).

Somalische Bijeneter, *Merops revouillii*.

Blauwstaartbijeneter, *Merops philippinus* (4 ondersoorten) Papoea Nieuw Guinea en Filippijnen.

Blauwsnorbijeneter, *Merops mentalis*.

Roze Bijeneter, *Merops malimbicus*. Deze komt voor in Angola, Benin, Burkina Faso, Gabon en Ghana.

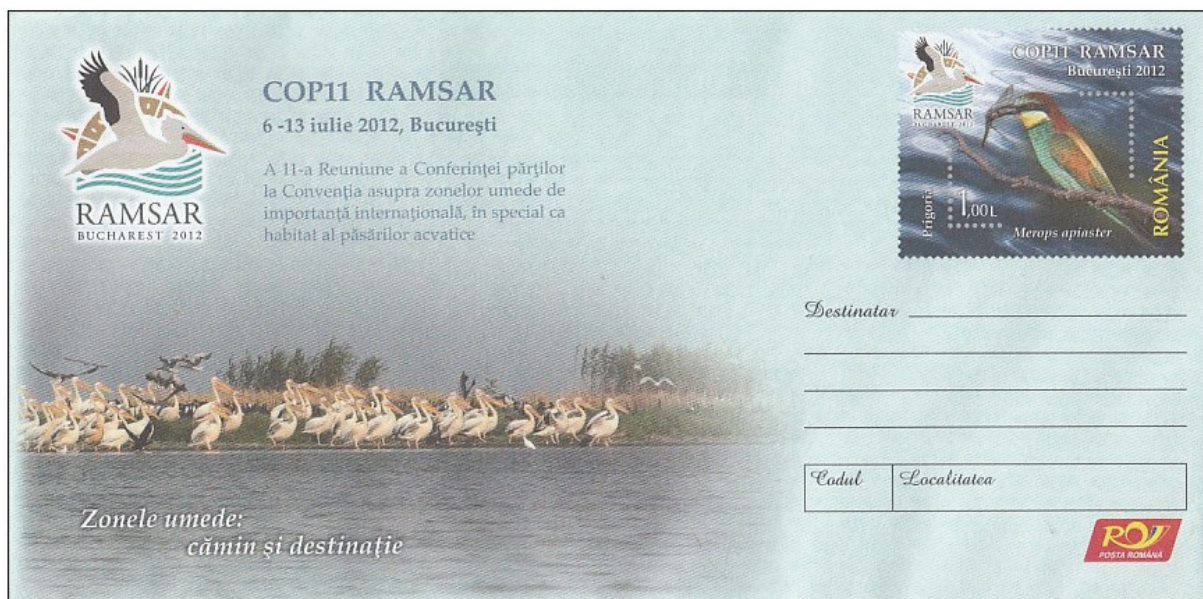
Zwartkopbijeneter, *Merops breweri*. Een zwart en bruinachtig gekleurde bijeneter. Een woudbewoner van Congo, Centraal Afrikaanse Republiek en Angola. Ze hebben een tamelijk dikke snavel.

Roodbaardbijeneter, *Nyctyornis amictus*. Een bijeneter met een rode keel. Ze leven op Malakka, Sumatra en Borneo. Dit is een soort van het laagland regenwoud. Deze Oost Aziatische baardbijeneters zijn ook 's nachts actief.

Blauwbaardbijeneter, *Nyctyornis athertoni*. (2 ondersoorten) Deze heeft een blauwe keel en komt voor in de bossen van Noord- India tot in Thailand en Vietnam. Een ondersoort leeft op het eiland Hainan.

Sulawesibijeneter, *Meropogon forsteni*. Deze bosbewoner is van boven overwegend groen. De onderkant en de kop zijn bijna geheel blauw. Ze hebben verlengde middelste staartpennen. Ze zitten meestal in de kronen van bomen. De soort is endemisch op Sulawesi. De soort werd voor het eerst beschreven door Charles Lucien Bonaparte een neef van Napoleon Bonaparte. Hij werkte een poosje in het Rijksmuseum voor Natuurlijke Historie in Leiden.

Hans van der Sanden

De Wielewaal (*Oriolus oriolus*)

Deze keer wil ik de schijnwerpers eens richten op een echte zomervogel: de Wielewaal (Afb.1).

Wie kent niet de woorden van het liedje:

*"Kom mee naar buiten allemaal dan zoeken wij de Wielewaal.
En horen wij die muzikant, dan is zomer weer in 't land.
Dudeldjo klinkt zijn lied, dudeldjo klinkt zijn lied, dudeldjo, en anders niet."*

Het is een wandelliedje dat we vroeger op school leerden, en de Wielewaal was een Wiehielehewaal die doedeljoho zong. U herinnert het zich vast nog wel. Het was erg belangrijk om te weten hoe hij zong, want te zien kreeg je hem maar zelden! Hij houdt er namelijk een nogal verborgen levenswijze op na en beweegt zich bij voorkeur hoog in de kronen van

Afb. 1

loofbomen. Ondanks zijn opvallende kleuren is hij daar verrassenderwijs zeer onopvallend (Afb.2)!

Afb. 2

Heb je ze eenmaal gezien dan vergeet je ze ook nooit meer, want ze zien er schitterend uit. Het mannetje heeft een rode snavel en zwart omrande, rode ogen en combineert dat met kanariegele en zwarte veren (Afb.3). Hij werd

daarom vroeger ook wel Goudmerel of Goudlijster genoemd. De vrouwtjes en jonge vogels zijn een stuk bescheidener getekend, zoals we dat wel meer zien bij (zang)vogels: een geelgroene bovenzijde en grijswitte, gestreepte onderzijde (Afb.4). Beide geslachten hebben een geel vlekje tussen het zwart op de vleugels. De prachtige kleurencombinatie van het mannetje zorgt ervoor dat hij er bijna uitziet als een tropische vogel, en eigenlijk is hij dat ook wel een beetje.

Afb. 3

Afb. 4

Alle leden van de wielewalenfamilie leven namelijk in de tropen; "onze" Wielewaal is de enige soort die in de gematigde zone voorkomt.

Afb. 5

Wielewalen houden van vochtige, structuurrijke loofbossen, waar blad minnende insecten - zijn lievelingskostje- massaal voorkomen (Afb.5).

Water in de directe omgeving is een bijkomend voordeel: broekbossen in beek- en rivierdalen dus. In Nederland zijn bovendien de populierenbossen in Flevoland en bossen met zomereiken in hoger gelegen gebieden favoriet (Afb.6).

Afb. 6: Roverbella: "mooie eik" (rover van quercus robur=zomereik; bella=mooi)

Het buidelvormige nest wordt door het vrouwtje gebouwd in een

Afb. 7

Afb. 9

Afb. 10

Afb. 12: broedgebied (rood) en overwinteringsgebied (blauw)

Cyprus (Afb.13). Het aantal broedparen in Nederland bedroeg in de jaren 1998-2000 zo'n 4000 tot 5000. De trend was al sinds 1990 negatief, maar de laatste 10 jaar heeft er geen significante aantalsverandering meer plaatsgevonden.

Volgens het eerder aangehaalde liedje zou de vogel dudeldjo zingen. Het geluid lijkt er inderdaad wel wat op, het is in elk geval erg melodieus. Begin mei, in het juiste biotoop, als rivaliserende mannetjes elkaar vocaal beconcurreren (Afb.14), is de kans het grootst dat we er een te zien/horen krijgen. Ik weet niet hoe het U is vergaan, maar onze schoolklas heeft er vroeger in elk geval nooit een gehoord, laat staan gezien! Wellicht zongen we zelf te uitbundig?

Peter van Nies

gevoekte tak. Het is gevlochten van grashalmen, repen bast, plantenvezels en blad. Van binnen is het bekleed met gras, wol en veertjes. Er worden 3 tot 5 eieren gelegd (Afb.7) die in ongeveer twee weken voornamelijk door het vrouwtje worden uitgebracht. Beide ouders verzorgen de jongen (Afb.8), die eerst met uitgebraakt voedsel en later met hele prooidieren (Afb.9) worden gevoerd. Deze prooidieren bestaan uit vrij grote insecten zoals meikevers (Afb.10), hommels, en (nacht)vinders (Afb.11). Net als de Koekoek eten ze ook harige rupsen. Soms ziet men de vogel biddend in de lucht hangen om even later een prooi van een blad af te pikken. In de herfst worden ook wel bessen gegeten. Heel bijzonder voor territoriale zangvogels is verder, dat broedparen soms geholpen worden door éénjarige vogels bij het grootbrengen van hun jongen. Aangezien Wielewalen normaliter maar één broedsel per jaar hebben, is het van groot belang dat ze succesvol zijn. Een mislukt broedsel betekent een verloren broedseizoen.

Afb. 8

Afb. 11

Afb. 13

Wielewalen zijn dus zomergasten (Afb.12). De vogels komen hier eind april, begin mei en ze vertrekken al weer eind augustus, begin september. Ze overwinteren ten zuiden van de Sahel.

Uit ringonderzoek is gebleken dat de trek via Italië gaat en niet via Spanje. Ook bleek dit uit jachtgegevens uit Italië, Malta en

Afb. 14: tekstgedeelte is dubbel gedrukt

ORNIVARIA

Achterhoek 2017

België is het gastland op de nationale tentoonstelling ACHTERHOEK 2017. Ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de Postzegelvereniging "De

Achterhoek" organiseren zij de tentoonstelling Achterhoek 2017 op 19, 20 en 21 mei 2017 in de sporthal Hamalandhal in Lichtenvoorde. De Hamalandhal is goed bereikbaar met het openbaar vervoer. Deze tentoonstelling is de volgende in de reeks die begonnen is in 1984 en daarna elke 4 tot 5 jaar is gehouden. Meer info: <http://pzvdeachterhoek.nl>

Van Nederlandse deelnemers hebben we nog geen nieuws ontvangen, maar bij de Belgen zijn er twee leden van de MGO:

- Koenraad Bracke: *Vogelzang... een wereld van muziek*
- Niko Van Wassenhove: *Het leven van de familie katachtigen*

ECTP 2017

In Essen vinden traditiegetrouw in de onpare jaren de Europese

**EUROPEAN CHAMPIONSHIP
FOR THEMATIC PHILATELY**
EUROPÄISCHE MEISTERSCHAFTEN FÜR THEMATISCHE PHILATELIE

Kampioenschappen van de Thematische Filatelie plaats (11-13 mei, ter gelegenheid van de 27ste internationale postzegelbeurs). Ook bij deze editie doen er weer 45 verzamelingen mee van 11 Europese landen. De Nederlanders en Belgen zijn er goed vertegenwoordigd met respectievelijk 5 en 3 deelnemers. Onder hen zijn er ook twee leden van de Belgische/Nederlandse afdeling van de MGO:

- *Beisitzer* en penningmeester van de MGO, Peter van Nies (weliswaar niet met zijn vogelverzameling, maar met "*Karneval, mehr als nur drei fröhliche Tage!*");
- Roger Van Laere met "*Atlantic Puffin: Clown of the Ocean*" (over papegaaiduikers).

Daarnaast zijn er ook nog andere leden van de MGO die deelnemen, dus we zijn met onze MGO toch wel goed vertegenwoordigd op het hoogste Europese podium:

- Erna Streit (CH): *Vögel: Bunte Welt voller Überraschungen* (vogels algemeen)
- Sylvia Kälin (CH): *Ich liebe Hühnervieh* (over kippen en aanverwanten)
- Leif W. Rasmussen (DK): *Animals subjected to man* (dieren en mensen)
- Leif W. Rasmussen (DK): *Hunting and Fishing* (jacht en visvangst)

Meer info: www.ectp.de

EXPHIMO Bad Mondorf / Mondorf-les-Bains / Munneref

De jaarlijkse thematische tentoonstelling in Bad Mondorf (Groothertogdom Luxemburg) is dit jaar een clash tussen de verschillende Duitse *Motivgruppen* en *Arbeitsgemeinschaften* en hun buitenlandse tegenhangers. In het pinksterweekend (3-15 juni, Sportcentrum "Roll Delles", avenue des Villes Jumelées) vindt daar het Concours & cadre of Ein-Rahmen-Wettbewerb plaats. Elke groep bestaat uit 5 deelnemers die telkens één kader tentoonstellen (15 bladen). Themafila-Wetteren, een kerngroep van Themaphila stuurt niet minder dan 2 teams van 5 deelnemers. Eén team bestaat uit 5 leden van de MGO (Koenraad Bracke, Danny De Smedt, Noël Pattyn, Roger Van Laere en Niko Van Wassenhove). In het andere team zit dan nog eens Roger Van Laere met een andere verzameling en ook Bernadette Mestiaen (ja, inderdaad, de vrouw van Noël). Ook de MGO stuurt een team van 5 leden, maar zij willen winnen, want het mochten alleen maar de beste verzamelingen zijn. In dat team vinden we weer Niko Van Wassenhove terug en ook Peter van Nies. Genoeg goede bekenden om ook eens een tripje naar Bad Mondorf te wagen in het pinksterweekend?

Meer info: <http://philcolux.lu/2017.html>

ULULARIA

Een rondje Servië

In de herfstvakantie (begin november) van 2011 hebben we met 3 Belgen (Oost-Vlamingen) deelgenomen aan een internationaal symposium over de ransuil. Dat vond plaats in Kikinda, de belangrijkste ransuilenstad van de wereld. Elke winter is daar op het marktplein de meest bevolkte roestplaats van ransuilen – tot wel 700 exemplaren. Toen wij daar in Kikinda waren, konden we er al meer dan 200 tellen. In tegenstelling tot andere uilen die elkaars nabijheid niet lusten, gaan ransuilen juist samentropen in de winter. Vroeger waren ook hier bij ons grotere roestplaatsen van enkele tientallen uilen, maar die tijd is al lang voorbij. Nu mag je blij zijn als je ergens een winterroestplaats van 5 ransuilen vindt. Dit heeft te maken met onze “proper” achtergelaten

maïsakkers en het kleinere aanbod aan woelmuizen, de geliefkoosde prooi van de ransuil.

We hebben daar toen alle drie een lezing gegeven:

- Johan Lefebvre (kerkuilenspecialist) over een website voor het invoeren van braakbalgegevens;
- Kjell Janssens over het plaatsen van nesten voor ransuilen;
- ikzelf over ransuilen in de filatelie (o.a. over de Finse vederbrief met een veer van een ransuil).

De vele Serviërs daar aanwezig vonden het jammer dat Servië nog geen ransuil op een postzegel had. Toen werd besloten om daar zo snel mogelijk werk van te maken. Begin 2017 is het eindelijk zover: er is een mooi velletje verschenen – niet alleen met een ransuil, maar ook een steenuil, kerkuil en een dwergooruil. Op de eerstedagstempel vond men het fotogenieker om de kerkuil af te beelden en dus niet de ransuil, zoals je hier zou verwachten. De tekeningen zijn van M. Nikovic, met een mooie doorloper tussen de zegels door van boven naar beneden (maar zonder waarde aanduiding).

Een rondje Zweden

Het internationale ransuilencongres in Servië heeft ons heel wat internationale contacten bezorgd. Kjell Janssens is daarna zelfs Global Owl Project Team Member geworden, verantwoordelijk voor de ransuil wereldwijd. Dat heeft hem tot in Noord-Amerika gebracht waar hij vooraanstaande uilenspecialisten mocht ontmoeten. Vorig jaar heeft hij met zijn partner echter andere oorden opgezocht en is hij een B&B begonnen in Kilafors in Zweden (ongeveer 250 km ten noorden van Stockholm). Hij is een erkend ringer, vooral gespecialiseerd in roofvogels en uilen. In België werkte hij mee aan een internationaal wintag-project van de Bruine kiekendief. Twee jaar geleden werd er nog een oproep gedaan in Nature Today om alle kiekendieven met loggers of wingtags te melden:

<https://www.naturetoday.com/intl/nl/nature-reports/message/?msg=22185>

In Zweden heeft hij nu ook een erkenning om uilen en roofvogels te ringen, maar daar zit er wel wat meer dan hier. Toen ik al zijn prachtige foto's van waarnemingen op zijn facebookpagina zag verschijnen, heb ik besloten om dit jaar in de paasvakantie (begin april) Zwedenwaarts te gaan.

We hebben het ons niet beklagd: kraanvogels zijn daar nu overal verspreid aanwezig op hun broedplaatsen – onderweg kan je ze begin april (of iets vroeger) met tienduizenden zelfs zien aankomen aan de Hornborgasjö. Bij de uilen hoorde ik daar mijn eerste **Oeraluil** en **Dwerguil**, maar ze lieten zich jammer genoeg niet zien. Ik had daar ook wel graag soorten zoals Sperweruil, Ruigpootuil of zelfs Laplanduil gezien, maar daarvoor moet je geluk hebben en daar op het juiste moment zijn.

Wel prachtige waarnemingen van baltsende Auerhoen en Korhoen (maar Hazelhoen gemist, want die zit daar ook), en de vele leuke waarnemingen gewoon in zijn tuin (zoals Goudvink, Geelgors, Grote Lijster, Grijskopspecht, enz.). Als je heel veel geluk hebt, dan komt er zelfs een beer of een eland piepen vanuit het bos naast zijn paardenweide.

We hadden geluk met het weer, want er kan daar dan nog sneeuw liggen. Het heeft daar nu bijna niet gesneeuwd in de winter, dus lag er ook niet veel sneeuw. Het was wel koud, maar we hebben elke dag een prachtig zonnetje gehad en een aantal mooie wandelingen kunnen maken. Ook al is het daar zo koud en vriest het 's nachts, toch vlogen er al heel wat nachtvlinders en zelfs al een aantal dagvlinders. Behalve Citroenvlinder en Kleine Vos heb ik voor het eerst een Rouwmantel goed kunnen fotograferen – een iconische soort voor heel wat vlindersaars.

Meer info over deze B&B “Natur Storsveden”: <https://www.perfect-holiday-in-sweden.com>

De website is in het Engels, maar als je rechts boven op NL klikt, dan krijg je alle info in je moertaal.

Je mag Kjell aanschrijven met mijn groeten: kjell.storsves@gmail.com

kobra (Koenraad Bracke), kobra22@telenet.be